

СКЛЪВІЕ,

ВЕЧИНЪТАТЕ ші БОІЕРЕСК.

(зрмаре) *

Se четеште în întъія карте а Политичеі лъі Aristotel ачесте къвѣнте вѣднѣче де інсемнат. „Штинца стъпнълъі стъ інтръ де а шті а'шн інтрѣвѣнѣца склавъл. Ел естѣ стъпнъл, нъ пентръ къ естѣ проприетаръл отълъі, дар пентръ къ ел се слъжеште де лъкръл сеѣ. Славъл фаче парте дѣн авъѣца фаміліеі.“ Ksenofon, în скріереа са: Despre мѣјло ачеле де а шпори венѣтъл Атѣчеі, пропъне ка мѣјлок де венѣт пентръ Репъвлѣкъ, де а пъне мълна не тоѣі склавѣі ші де а'ї інкріеіе мъште-реълъі че ар да чел маі фолоситор преѣ, дънъ че інсъ се вор інсемна în фрѣнте супре а нъ фъѣі.—Тоатъ филантропіа челор векі е-сте în ачесте къвѣнте, асемѣне ші маре парте а економіеі політѣче а лор; къѣі прекъм тѣнѣнѣца не-стабілатъ а економіеі політѣче а поастре естѣ лібертатеа, асемѣне карактеръл дѣстѣнкѣв а економіеі політѣче Греакъ ші Ромълъ ера склѣвѣа. Німікъ нъ естѣ маі сѣнгълар декът

pezonamentele къ каре ачест пенсміт пълвѣчѣст аѣ къстат а јѣстѣфика склѣвѣа ка о інстѣтѣѣ а дрѣтѣлъі натърал. „Natura сѣнгъръ, зѣче ел, * аѣ креат склѣвѣа. Анѣмалеле се імпартѣ în парте вѣрѣѣтеаскъ ші фемееаскъ. Бѣрѣатъл естѣ маі десъвѣршѣт, ел поропчеште. Фемееа естѣ маі пълѣн десъвѣршѣт, еа аскълът. Деѣі сѣнт în соіъл оменескъ індивѣзі тот аша де ін-ѣіосіѣі кътръ чеіладѣі, прекъм трѣпъл естѣ къ-тръ сѣфлет, саѣ към стъ добітокъл кътръ ом; ачесте сѣнт ачеле фѣнѣнѣце інсѣшѣте пентръ сѣнгъра мѣнкъ а трѣпълъі, ші каре сѣнт некапа-біле де а фаче чеѣа маі десъвѣршѣт. Ачестѣ індивѣзі сѣнт дѣстѣнаѣі де натъръ пентръ склѣвѣе, пентръ къ німікъ нъ естѣ маі вѣн пентръ дѣншѣі де кът де а аскълъта. Шапоі оаре естѣ о деосъбіре аша де маре інтре склав ші інтре добіток? Слъжѣеле лор се асеамълъ, фѣнд къ ші зъл ші алъл нъ сѣнт фолоситорѣ декът нъмаі прѣн сѣнгъръл трѣу. Се інкіем дар дѣн ачесте прѣн-ѣініі, къ натъра креазъ оаменѣ пентръ лібер-тате, ші алѣіі пентръ склѣвѣе, ші къ естѣ фо-лоситор ші дрѣнт ка склавъл съ фѣе сѣнѣс.“ Кънд чеі маі інѣеленѣі дѣн Греѣі гъндѣа аша, кънд Чѣчерон, ачел маре атлет а лібертѣѣі Ро-меі, декларар дрѣантъ шѣрѣіа отълъі кърѣіа на-търа нъ ѣ-аѣ дат факълътате де а се вълъра де

* Bezі № 6.

* Полѣіка. Картеа I. Кап. III.

libertate, че се маї пѣтеа аштенга де ла вѣлгарѣа попор шї де ла леѣїле каре, кѣ оаре-каре екченѣїї, нѣ сїнт декѣт еспресїа моравѣїлор? Дрїтѣа Роман рѣндсїа : кѣ орї кѣнд ѡн стѣпїн се гѣсїа ѡїс, требѣїа сѣ се трїмітѣ ла моарте, фѣрѣ деосеїре, тоѣї склавїї каре лѣкѣїа сѣѣ ачелашї аконерїмїнт, сѣѣ карїї ера дестѣа де апроане супре а фї пѣтст азї стїргѣїле сале. Дрїтѣа стѣпїнїлор де вїеаѣт шї де моарте асѣпра склавїлор лор де абїе сѣѣ Antoninї, їн секолѣа ал II-ле дѣпѣ Xs, ле фѣ сѣстрас шї дат окѣрмѣїреї. Дакѣ склавїї се малѣрата де ѡн ал треїдеа, леѣеа акѣїлїнѣ да прорїетарѣлї нѣмаї дрїтѣа деслѣгѣїреї; о сїнгѣрѣ екченѣїе се фѣѣеа їн Atena, ѡнде се вѣршїторѣа фантеї се педенсїа адесе кѣ моартеа. Atena фѣ сїнгѣрѣа stat ѡнде склавїї се трѣтарѣ маї кѣ вѣндеге. Ачеста венїа дїн amenitatea карактерѣлїї наѣїонал, кѣнд, дїн протївѣ, їн аспра Суартѣ, соарта склавїлор ера чеа маї крѣдѣ де кѣт орї ѡнде. Алн ѡенерал, соарта склавїлор їн антиѣїтате нѣ фѣ пѣїїн їмѣлѣнзїтѣ декѣт їн ѣрта скрїерїлор ѣпор моралїшїї, прекѣм: Seneka, Plїnie, Плѣтарѣ, шї, їн сѣршїт, прїн декретеле їмѣратѣлїї Antonin-Пїлїа кареле їнсѣрѣїнѣ леѣїле де аї окротї. Дар ачестѣ протекѣїе нѣ авѣ вре одаѣт декѣт о їнтїндеге фоарте мѣрїїнїтѣ; ної нѣ о пѣтѣм маї вїне потрївї декѣт кѣ перѣламентеле каре, їн зїлеле ноастре, їн Англїа шї їн Франѣїа, опрескѣ крѣзїмеле асѣпра добїтоачелор. Ън стѣпїн каре фѣѣеа о алкѣтѣїре кѣ склавѣа сеѣ нѣ ера dator сѣ о ѡїе, кѣ леѣеа Романѣ прївїа склавѣа нѣ аѣѣа дебїл (їнѣїосїт) кѣт нѣл: (non tam vilis quam nullus). Де алѣ парте, кѣм ачест фел де добїтоаче пѣтеа сѣ се факѣ фоарте перїкѣлоае, окѣрмѣїреа педенсїа кѣ кїнѣїїле челе маї аспре револтеле склавїлор. Кѣ тоате ачесте, револтеле нѣ ера маї пѣїїн паре, шї ресѣелеле склавїлор адесе компромїтѣрѣ сїгѣранѣїа шї

кїар ексїстїнѣа Репѣблїѣї. Чеа маї їнсемнатѣ este ачеа повѣдѣїтѣ де Spartakus, (де ла 681 а зїдепї Romeї) каре нѣ се сѣѣршї де кѣт прїн ѣїдепееа не кѣмпѣл вѣѣлїеї а 40,000 де склавї, шї, дѣпѣ дефѣаѣереа лор, прїн ресїгнїреа а 6,000 склавї де-алѣнѣл дрѣмѣлїї де ла Капѣа ла Рома.

Склавїї їн антиѣїтате ера їнтреѣїнѣїаїї ла фѣнѣїїле челе маї варїате. Дакѣ Суартанїї ресїнїѣеа tot фелїлїа де мѣнѣкѣ шї де ексерѣїїї че нѣ авеа релѣїе кѣ ресѣелѣл, шерѣїї шї склавїї лор аїѣїаѣеа супре а їндеплїнї черкѣа респрїнс а треѣїнѣелор лор. Трѣтаїї кѣ чеа маї маре аспрїме, Ілоѣїї, їн деградѣїа лор, сїѣїїа прїн контраст а адѣѣе а мїнїте стѣпїнїлор лор сїмїментеле прорїеїї лор дїгнїтѣїї. Чїне нѣ шї адѣѣе а мїнїте де ачел Ілот пре каре стѣпїнѣа сеѣ їл їмѣѣта супре а арѣта копїлор сеї ѣрмѣїїле деградате а патїмеї веѣїеї. Atenienїї, арѣѣндѣсе їн ѡенерал маї ѣманї кѣтрѣ склавїї лор, ера повѣдѣїї атїт прїн вѣндегеа карактерѣлїї, кѣт шї прїн їнтересѣа комерѣїїлїї шї ал їндѣстрїеї. Четѣїданѣа богат дїн Atena нѣ мѣнѣїа сїнгѣр, прекѣм нѣ мѣнѣѣште нїчї їн зїлеле ноастре стѣпїнѣа ѡнеї марї фабрїѣе. Склавїї ера їнсѣрѣїнѣїаїї кѣ тоатѣ мѣнѣка ачестора, а кѣмпѣлїї, а мїнелор, шї, їн деоѣшїїе, кѣ tot лѣкрѣа маї їнѣїосїт а соѣїетѣїїї. Романїї, кѣ десѣолтапееа лѣкѣлїї, дѣдѣрѣ асемїне тоатѣ аргїкѣлѣтѣра шї тоатѣ їндѣстрїа їн сарѣїна склавїлор; чеї маї аѣерї ла їнтелїїїнѣї прїїмїа окѣпнѣїї маї повїле. Тоате обїектеле че моравѣїїле елеганте а фамїїлїлор Романе пѣтеа чере, грїїїеле нентрѣ вїндекапееа болнавїлор, прекѣм шї невоїле їнтелектѣале шї повїлеле плѣѣерї че фрѣмоаселе арте даѣ омѣлїї їнѣїаѣат, ера date talentелор, їскѣсїнѣїї шї шїїнѣїї склавїлор де ѣмѣе секселе. Ачеста есплїкѣ орїїїна де ачеле пѣме колектїве а склавїлор Романї, їмпрѣмстате ла деосеїте арте, кїїїнѣе шї мѣїе-

stpii, презм: servi ordinarii, vicarii, artifices, medici, medicae, chirurgi, ocularii, literati, literatores, scribae, librarii, antiquarii, symphoniaci &. Крештереа копилор а фамилиилор челор маї тарї ера асемине, кь раре екчениї, инкредингате склавлор, презм нх демьлт зькь ши ла Ромънї едзкация кькопашилор ера датъ не мъна циганилор. Ачестї склави пьрта нхемеле де nutritores, paedagogi ши ргосепторы. Се шtie prin тьлгсїрїле фїлософилор Romani, маї алес ин тїмпьл Имперадилор, кьт вїновата неїнгрїїре кь каре пьрїнциї лъса тоате едзкация копилор лор ин мънїле склавлор, инрїсрї интрън кїп фатал нх нхмаї асвпра кьръценїеї лїмбеї romane, дар, че ера маї мълт де тїнгїт, асвпра кьръценїеї моравьрїлор ачестїї понор.

Мьнка склавлор се еслъгата ин доъ кїнхрї; саъ пропїетарьл иї интревїнца ин konta sa, саъ иї инкїрїеа.

„Ла Аteна, зїче Th. Boekh *, чел маї сърак четъдан тревзїа се аїбъ зн склав нентрх цїпереа кaseї. Ин госнодърїїле де зн рънд де мїзклок, се интревїнца маї мълцї склави ла tot фелїя де окспадїї: а мъчина гръб, а коаче пъне, а фаче вькателе ши страеле; свре аї трїмїте ин тревїле дїн афаръ, ши свре а акомпанїа пре стъїн саъ пре стъїна кaseї карїї раре орї ешїа сїнхрї. Дакъ ачестїї вроїа а фї инсемпадї, а траце асвпръшї лъаре-амїнте, атънче лъа кь дъншїї треї склави. Кїар дїн фїлософї, знїї авеа пълъ ла зече. Склавиї се инкїрїеа ши нентрх лъкръ, кь зїоа. Еї ера инсърчинадї кь крештереа вїтелор ши кь лъкръл о-гоарелор; еї ера инсърчинадї кь съпатъл мїнелор, кь вьрхъторїїле, кь артеле механиче ши салахорїтъл: чете интреї се интревїнца ин нхтероаселе ателїї нентрх каре Аteна ера ре-нхмїтъ; зн mare нхмер ера интревїнцадї не

коръвїїле нентрхторешї ши не vasele de pes-бел. Фъръ а чїта мълте пїлде де оаменї че нх интревїнца декът кьцї-ва склави, Timark авеа 11 саъ 12 ин ателїїле sale; татъл лдї Demosten 32 саъ 33, фъръ фемеїле склаве дїн касъ; Lizias ши Polemark 120. Platon фаче инсемпаerea есвресъ кь ла зн ом лїбер се афла адесе 50 склави, ши маї мълцї ла чеї богадї. Фїлемонїд авеа 300, Iппонїк 600, Ni-чїас 1000 нхмаї ин mine.

„Дъпре патъра лъкрълї, адаоце ачесташї автор, продъктъл склавлор тревзїа се фїе фоарте mare, ши, ка ши ла вїте, тревзїа се деїе ши капиталъ ши добънда, ачеста атът де mare ин тїмпьрїле антїче, де време че валора лор се скъдеа прїн врьстъ, ши кь моартеа пхтеа съ о неардъ кь тотъл. Съ се адаогъ перїкълъл де аї перде прїн фьгъ, маї алес ин тїмпь де ресбел, невоеа де аї зртърї ши де а вестї о геслътїре нентрх аї прїнде. Идеа знїї аше-зъмїнт де асїгъраре ин контра ачестор прїмеїдїї венї ин канъл знїї Macedonian, Антипен де Rodos. кареле, нентрх о прїмъ де 8 drachme де кан, интревїнсе де а ресвънде пре-цъл декларат де стъїн нентрх склавлл фьцїт. Ачеста ел о пхтеа фаче кь атъта маї зшор кь сїлїа пре гъвернаторї де а да де фадъ саъ де а пльтї склавиї че фьцїа ин провинчїїле лор. Este кь пенстїндъ де а калкъла че добъндъ да зн склав. Ачеї 32 саъ 33 де ферарї саъ лъкътшї а лдї Demosten продъчеа андал 30 mine, ши фабрїкангїї де жълцърї 12, скоїнд тоате келтїеледе; децї, кьтм чеї дїнтъ фъчеа 190 ши чеї ал доїле 40 mine, да знїї 30 ши чеї ладцї 15 $\frac{15}{19}$ ла $\frac{0}{10}$, каре фъчеа о mare дїферїндъ. Стъїнъл инсъ да tot материалъ, ши о parte дїн фолосъл total с'ар пхтеа а-трївъа кьнтїгълї че ел тръчеа дїн ачеста“.*

* Economie politique des Athéniens, tom. I. pag. 61.

* Economie politique des Athéniens par Boekh, tom. I. pg. 122. Драхма атеїанъ фъчеа 100 парале; Mina 247 леї; Талантъл 14,850 леї, кьрълл Bїстепїеї.

Прежда склավіор ера фиреште маї мѣл саѣ маї пѣдін mare, дѣпре нѣмерѣ че се гѣсія пе пѣдѣ, ші дѣпѣ întrebarea че се фѣчеа; ел се deosebîa тѣкѣ ші дѣпре кѣtimea ші калitatea лѣкрѣлѣ че еї продѣчеа. „Прежда склավіор, зиче тѣкѣ інвѣдатѣл азтор а економіеї політиче а Atenienilor, атѣрна де конкѣрінѣ ші де нѣмер, дар ел се skimба ші дѣпре врѣста, сѣрѣтатеа, пѣтериле, фѣрмѣсеца, інтелігінѣца, талантеле ші кѣлалітѣдїле морале. Ън склав, зиче Ksenophon, фаче 2 mine, ін тїмп кѣнд алѣл фаче де абїа 1 1/2; алѣїї се вїндѣ кѣ 5 саѣ 10. Nicias, фїїл лѣї Нічератѣс, плѣтїсе пѣпѣ ла зп талант склавѣл че прївїгїа лѣкрѣрїле мїнелор. Soldații Romanî, вїндѣїї ін Ахаїа де кѣтрѣ Анїбал фѣрѣ рескѣмпѣраїї де кѣтрѣ Ахаїенї інсшїї пентрѣ soma de 5 mine. Se da обїчїнїт 20 пѣпѣ ла 30 mine пентрѣ жѣкѣтоа-реле де інструменте ші пентрѣ фетеле менїте desфѣтѣрїлор стѣпнїлор... аша, Неера фѣ плѣтїтѣ 30 mine“.

Конкѣрїнга ачестор вїї машинї каре се цїнеа кѣ о хранѣ проастѣ ші пѣдїнѣ, нѣ пѣтеа декѣт сѣ се факѣ фѣнестѣ агрікѣлторїлор ші месерїашїлор лїберї. Кѣ toate ачесте, мѣнка отѣлѣ лїбер ера прївїтѣ кѣ мѣл маї пре сѣс декѣт мѣнка склавѣлѣ, фїїнд ачeastѣ де пе зршѣ прецѣїтѣ де абїа цїзмѣтате декѣт ачea дїнтѣї. Дарѣ ресвелеле децїма мѣнчїторїї класеї де цїос, шї, де алѣл парте, патрїчїанїї, пропrietарї де склавї, абеа азѣпра лор авантацїл капїталѣлѣ. Еї пѣтеа оrganїса пе о mare întindere есплѣтацїїле лор агріколе саѣ ін-дѣстриале, шї аша, а контракѣмпѣнїї прїн сѣперїорїтатеа капїталѣлѣ лор, сѣперїорїтатеа мѣн-чеї конкѣрѣнцїлор лор. Реслѣтатѣл лѣнтеї фѣ градѣала есплѣсіе а оаменїлор лїберї дїн чел маї mare нѣмер а ратѣрїлор продѣкѣїеї, шї інлокѣїреа інтрѣпїндерїлор челор мїчї прїн челе марї. Чea маї mare парте дїн исторїчїї тїмпѣлѣї де атѣнче, факѣ менцїе де ачeastѣ

револѣцїе каре се фѣкѣ, інчет кѣте інчет, ін сі-нѣл сосіетѣдїеї romane, шї еї, кѣ дрѣнт кѣвѣнт, о прївескѣ ка фѣнестѣ: „Serviciul militar, смѣлгѣнд оаменїї лїберї де ла агрікѣлѣтрѣ, зї-че ашме Annien ін Ресвелѣл чївїл, бо-гацїї інтрѣвїнцарѣ склавїї ла лѣкрѣреа пѣмїн-тѣлѣї шї ла паза вїтелор; ачестї склавї інсешї ера пентрѣ дѣшїї о пропrietate дїн челе маї фѣрѣтѣоасе, дїн касса інмѣлгїреї рѣпїде а лор, фаворїсатѣ прїн скѣтїреа де serviciul militar. Че се інтѣмѣл дїн ачeasta? Оаменїї пѣтер-нїчї се імбогѣцїїрѣ песте мѣсѣрѣ, шї кѣмпѣ-рїле се імплѣрѣ кѣ склавї; неашл italian, о-босїт шї сѣрѣчїт, перїа сѣс sarcїна miserieї, а дѣрїлор, а ресвелелор. Дакѣ кѣте о датѣ отѣл лїбер скѣпа де ачесте реле, ел се пер-деа ін трѣндѣвїе, пентрѣ кѣ ел нѣ абеа нї-мїкѣ а лѣї пе зп пѣмїнт каре інтрѣг ера а богацїлор, шї кѣ ел нѣ пѣтеа гѣсі макап де лѣкрѣ пе зп пѣмїнт стѣрїн імпопорат кѣ зп а-ша нѣмер де склавї.“ Чїне ін ачесте кѣвїнте а лѣї Annien нѣ vede о mare асемѣнаре кѣ soarta лѣкѣлторїлор ромѣнїї, кѣ кѣцїї-ва ані маї înainte?

М. К.

(ва зрѣта.)

КЪЦЕТЪРІ.

I.

Оаменїї каре аѣ ешїт ла рѣнд астѣзї, лі-тератїї, оаменїї політїчїї, арїшїтї шї алѣїї, ін цеа-ра Moldovei, сїнт ачeї їнерї каре кѣ вр'о доѣл-зечї де ані маї înainte ера кѣноскѣцїї сѣс нѣме де Немцїї, саѣ капете строншїте, шї кѣ денѣмїреа де Франгсзї, інтродѣсѣ маї тѣрзїѣ. Нїчї о лїмѣл ін лѣме нѣ арѣ зп кѣвїнт дес-тѣл де пѣтернїк ка сѣ еспїме диспѣдѣїтоаре семнїфїкаре а нѣмелѣї де Франгсз кѣ каре

зпні вѣтрині din Молдова пореклісеръ тinerii de ne ла 1835, oamenii de astăzi.

Ачеі вѣтрині че се пѣскѣсеръ în цѣзеле ми кафтана, înчет кѣте înчет аѣ пѣрѣсит лѣмеа, ші кѣтпѣл аѣ рѣмас Nemцилор ші Французилор.

Къріоазъ пѣлѣчире оменеаскъ!... Де ші зп патраp de веак апроапе аѣ трекут de аtнчеа, totуш зрѣтѣм а не кіема тinerii, ші ні се паре къ sîntem копілашій къ плете лѣнѣі de ne ла 1835; tot ne înгѣмѣтѣм къ денѣміреа de Бонѣршті, пореклъ iskoditъ ла 1848. Дар ваі de tinerimea ачѣаста ші de tinerециле ачѣлеі tinerimii! Французіі ші Nemци de ла 1835, бонѣрштіі de ла 1848, sînt албі, сѣрі, ші чеі маі мѣлѣі în вѣрста челор че ера вѣтрині не кънд ам ресѣрпит ноі.

Oamenii de astăzi ситѣ къ нѣ аѣ авѣт тinerецу! În зіоа ресѣрпиреі лор, не ла 1835, чел маі тинѣр din еі ера маі вѣтрин ѣкъ декѣт чел маі вѣтрин din вѣтрині, fie ачѣл вѣтрин din времеа челор întѣі Nemци!... ші de ла 1835 пѣлѣ ла 1855, адікъ, într'ън кърс de 20 de ані, маі мѣлѣт аѣ трѣит Молдова декѣт în челе de ne зрѣтѣ доѣъ веакѣрї. Віеаца пѣрїнцилор аѣ трекут лїнѣ ка зп рїѣ че кърѣ prin лївезі ші грѣдині ші се перде фѣрѣ вѣет în Siret. Пе кът ера еі денѣрте ші стрѣні de воїнічїі че dormѣ ла Валеа Алѣъ, не аtѣта не-ам пѣскѣт ші ноі стрѣні ші денѣрте de дѣншїі. În-тъмплѣрїле лѣмеі de не'мпреціѣр мѣрїа ла гра-ница дѣреі; вѣлѣмѣшагѣл веакѣлѣ іі гѣсіа шї і лѣса лїніштіі...

Еі аѣ deskis окїі într'ън леагѣн моале de обїчеїрї orientale; ноі ам ресѣрпит în ларма ідеї-лор ноѣе; окїі ші гїндѣл пѣрїнцилор се îndреп-та ла ресѣрпит, а nostrii окїі стаѣ цїнтїгї supе апс!

Este о ворѣъ дѣрѣнеаскъ: Сѣракъ Стефан Водѣ, знде'ї сѣ вадѣ!... Імі інкіпѣск кѣте оdatъ къ аѣ ешит din мормїнт зп стрѣмош, зп Ворник de дѣара de ссs, зп боїер de Орхеїс, зп Хатман адевѣрат, зп Кѣпитан

de тѣрг, саѣ такаp чел маі аскѣнс Postelnicel din Adъnarea дѣреі каpе аѣ іскѣлит despo-біреа вечїнілор ла 1772, în бїсерїка Треї Іерархїлор. Оаре Хатманѣл ачѣла ар пѣтѣ се'шї къноаскъ зрѣмшїі în Moldovenii de astăzi? Хайне-ле, паравѣрїле, пѣмїнтѣл, аѣ лѣат префачере, пѣлѣ шї лїмба, пѣлѣ шї нѣмеле! Стефан Водѣ s'ар кpеде în алѣ дѣарѣ. Pen-трѣ odixna сѣфлетѣ лѣї сеѣ п'ашї dopi се маі віе Стефан Водѣ, кіар шї de ар фї къ пѣтїнѣъ. Че ар фаче ел не зп пѣмїнт знде п'аѣ маі рѣмас зрѣме de змѣра лѣї тѣкар?... Ворѣа лѣї пѣ-маі este лїмбацїлѣ nostrѣ... Strenenocii Дре-кештілор, Драгомїрештілор, Мовїлештілор, і-ар зїче în версѣрї, în ode шї în прозѣ: Еровле ілѣстрѣ! трѣмнѣта глорїеі тале ненетрѣ анїмїле бравїлор romanі de admїрѣчїз-не grandїоасъ шї неїndefїnisабїлѣ pentрѣ мерїтѣл неїnїnвїнчїбілїтѣчїз-неї тале!.. ла каpе лѣкрѣрї фрѣмоасе de шї неїntелїжібіле pentрѣ дѣнсѣл, Стефан Водѣ, біетѣл! ар холѣа окїї лѣї чеі інфїкошї-торї... шї s'ар кълка еарѣшї în мормїнт... Мї-е теамѣ къ în зїоа de ne зрѣтѣ, кънд трѣм-біда чѣреаскъ не ва кіема ла цїсдеката че mare, нѣ не vom пѣтѣ інѣдеде къ стрѣмо-шї nostrii, нічї în лїмба, нічї în ідеї.

Знде'ї Стефан Водѣ се не вѣдѣ!

Сѣ сузн дрѣнт, ресїнїреа чѣа істе а треку-тѣлѣі тѣ пѣтрѣнде de жалѣ!.. лѣнта dormелор ноѣе аѣ пѣрѣит рѣсїнѣ neste рѣсїнѣ în socie-тatea Moldoveneаскъ аша de грабник шї de temelник къ ні се паре къ нѣ аѣ пѣтѣт фї алте лѣкрѣрї шї алте обїчеїрї декѣт ачѣсте de ast-зїі. Жалеа mea нѣ este інсѣ къ аѣ трекут, дар къ аѣ трекут фѣрѣ ашї лѣса testamentѣл; рѣ-нецїснеа къ каpе s'аѣ стїнс трекутѣл дїнтре ної este цїсдеката чѣа маі інфїкошатѣ ал ачѣлѣі трекут! Че este вpедник de трѣит нѣ моаре!.. Знде sїnt фантеле de ла 1772 пѣ-пѣ ла 1835, каpе vor рѣмѣнеа дрѣнт фалѣ шї

фолос în хроничиле дегері?... Unde sînt нъ-меле neșitate de попор?... Трекътъ е морт ши де tot морт! дар маі înainte де а арънка дегерина вечиникъ не секретъ лъі, с'л маі привим пѣдин... Нъ се интъмля адезе-орі интро касъ зн морт не каре în виеаца лъі н'л ѡбѣа касничіі?... Конііі инсъ, рѣделе, вечиніі се стрингѣ, привескѣ ѡкъ одаѣ ла ел, ши адскѣ аминте де бѣтеле рѣпосатълѣ ши іа петрекѣ ла гроапъ къ зн фѣмос ши крештинеск: „Дѣмнезеѣ с'л ерте.“

Съ зичем ши ноі, Дѣмнезеѣ с'л ерте трекътъ! инсъ, ка вечиніі ши рѣделе, с'л лѣм аминте че аѣ авѣт бѣн рѣпосатълѣ?

Sîntem де іері; нѣтѣм ѡкъ се не аминтим кѣтева дин обичеіриле коніііриелі поастре, обичеіри че нъ вор трече ла конііі nostri.. Адеврѣат, авем инимъ Молдовенеаскъ, дар ам fost коніі іа доі пері: не-ам нѣскѣт іа Молдова вѣтринъ; ам сѣрт стринѣтатеа; де ши касъ не este де Neamц, саѣ де Францъз, авем о даторіе фіеаскъ де а арънка кѣтева флорі не мортинтъл трекътълѣ. Ва вені времеа, дакъ н'аѣ ши sosit, іа каре ши ноі, тинеріі де не ла 1835, тинеріі ши вонѣриштіі сѣри де астъзіі вом фі кіемаціі вѣтрині; вом фі цѣсдекаціі, нъ дѣпъ чееа че ам фѣкат, дар дѣпъ чееа че минѣиле стрекіете ор сокоті къ аѣ трѣвѣт с'л фачем; вом фі о-синдичіі, нъ дѣпъ грештатеа лѣнѣі ши а времеі де атѣчѣа, чі дѣпъ патіма партизілор ши дѣпъ плакъла опініелі мѣлѣимелі. Дѣвѣра трекътълѣ че інѣпекъ кънд ши кънд о парте дин виеаца поастрѣ зілнѣкъ се імпрѣштіе. Молдова векіе ми се інфѣцимазъ ка о пѣдѣре деасъ ши mare ѡнде топоръла аѣ тѣлет істе іа дреанта ши іа стѣнга, фѣрѣ а фі інкѣпѣт времеа де а кѣрѣціі докъл. Пѣгъла, адікъ чівілізаціа, стѣрпѣще не фіе каре зі рѣдѣчinelе ши префаче кодѣла іа кѣрѣтѣрѣ, кѣрѣтѣра іа лан фѣмос, еар ланъла іа къмпніі родітоаре... Ла зіоа јѣдекѣцелі, ноі не вом мѣгълі къ ам fost топорашіі мѣнкѣі,

іар стрѣмошіі nostri, къ че с'л се мѣнѣге серманіі! флоріле каре ашіі вѣре с'л арънк, ле-ашіі кѣлѣде нъ нѣмаі іа виеаца політѣкъ а трекътъ-лѣ, дар іа челе мѣлѣе обичеірѣ касничѣ, дин каре ѡтеле не-аѣ легънат іа фашъ, ши де каре пѣ-ринѣціі nostri се рѣзѣма іа зіоа лѣнѣі!. Мѣлѣте дин еле аѣ рѣмас, дар серманеле! рѣшіноасе ши аскѣнсе.

Францъзіі зѣкъ къ оамеліі чѣі марі нъ аѣ нічѣі пѣрінѣціі, нічѣі ѣрмашіі!.. Поате ам нѣтѣ се зичем ши ноі ка дѣпшіі, де ши нъ сінтем марі. Німікъ нъ маі леагъ Молдова де астъзіі къ трекътъл, ши, фѣрѣ трекѣт, соціетѣціле сінт мѣіоане. Націіле каре аѣ перѣдѣт шѣрѣла обичеірѣлор пѣ-ринѣтѣціі сінт націі фѣрѣ рѣдѣчінѣ, нестаторнѣче, саѣ, към зиче ворѣа че проастъ, нічѣі Тѣрк, нічѣі Молдован; лімба лор ши літератѣра нъ аѣ темеліе, ми націоналітатеа атѣнѣе este нѣмаі о інкѣнзіре політѣкъ.

Обичеірѣиле пѣринѣтѣціі аѣ пѣрѣсѣт класеле кѣлѣтивѣле; ачесте класе с'аѣ депѣртат де фізіономіа попоралъ прѣкът с'аѣ депѣртат де традицііле воіерешіі.. Съ нъ не іншелѣм: іа Молдова, астъзіі, екзистъ чі нѣрѣі, дар воіері нѣмаі сінт!.. авем пропріетарі, амплотѣціі, богатіі, спекъланціі, поеціі, адвокѣціі, профѣсорі, алегѣторі, оамеліі маі бѣне саѣ маі рѣкъ крескѣціі.. Чіне ш'ар маі зиче астъзіі ом де каса кѣіва? Кредінѣеле, ворѣа, ера зна ла воіер ши ла пѣгар; ачѣа легѣтѣрѣ с'аѣ інтерѣсѣт! о прѣпастіе адѣкъкъ деспартѣ астъзіі омѣла поѣ порекліі воіер де попор, ши прѣпастіа ачѣеа се кіамѣ штіінѣа. Не кът воіерѣла креште іа ідеі ши іа інвѣдѣтѣрѣ, не атѣла попорѣла рѣмѣне іа ѣрѣмѣ. Іа времеа трекѣт воіерѣла ворѣіа, трѣіа къ деганъла прѣкът ар фі ворѣіт къ аат ал сеѣ некѣфѣтнѣі; се інѣлѣчѣа амѣндоі іа лімѣл ши іа ідеі; астъзіі іа інѣлѣчѣем къ іа іма нѣмаі, ши трѣвѣе с'л інвѣдѣт лімба лѣі. Ел нъ маі este нентрѣ ноі декѣт зн капитал саѣ о стѣдіе моралъ саѣ нѣторѣаскъ. Пѣрінѣціі нъ къношѣтеа стѣ-

dia pitorească... Avem dar o datorie sfântă, fiească mi națională a căreia odoarele vieții prăintesc. Neporozirea literaturii, pedant în condei, pedant în formă, pedant în idei, care încaută mi omoară în derile românești desvoltarea spiritului mi a înkinzirea, vine din pricina neștiinței limbii mi a tradițiilor prăintesci; literatura aceasta nu are rădăcini nici de rod.

Când Dragomir mi Padulescu a literaturii a descurcat pe derile române, nu a întins urechile să audă de unde bate vântul, ce limbă vorbii mi ce vorbe spunea români; nu a auzit resprind chimioza prin vizi; nu a ascultat nici jalea, nici băcșia cănticelor; nu a auzit inima lăstei.. Rădăcinii mi Drăgoșeni, țigari de la Țârnia Babinovă, vorbii latinește, zăii italienește, alții nu știea nici o limbă, zăii galicește... cum știea ei se îndeleagă românească, adică: o limbă plămădită doborâ mi de ani în lacrimi, în sânce, în cătășăra stelaror mi a natșrei?... În loc de a zidi o literatură cu material național, ne-a adăos chaosul pământos a poetilor, a învățătoror, a tehnocistilor, a gramaticilor imperiei respritenă care alergă, vîșăa lor întregă, dăpă ză kvint noș, o perșăl inșenioasă, o logorifă; mi ne-aș prefăcăt pe noi români Ardeleni. Moldoveni mi Băcșereneni în Trisotini mi Vadisii veacșăi al XIX.

Dămnezeș se va face milă cu noi mi va trimite vre ză Шамполіон ка съ тълмъчеаскă зртамилор nostri опереле mi limbile ce ne-aș adăos Drăgoșeni mi Rădăni așestii.

Даку este ка неамăл ромън се айбă mi ел о limbă mi о literatură, spiritul pълăk va пръși къле pedantilor mi se va îndрента ла isvoră adевърат: ла tradițiile mi обичеъріле пълăntăлă unde staș askăuse ънкъ mi формеле mi stăлă; mi de așă fi poet, așă къледе mitologia ромънă каре'i фрămoасă ка mi ача

latină saș greacă; de așă fi istorik așă strebate prin toate vordeele, să deskonpr o amințire saș o рѣцинă de artă; de așă fi gramatik, așă кълторі pe toate малъріле ромънеști mi așă къледе limbă.

Am așăns departe, departe mi nu преа departe, cum zăce кълікъл. Sintem în mințăл vajnik unde treбе să facem kпăл treкăтăлăi...

Къдă anse mai treакъ, mi хайнеле, limbă, обичеъріле societății, vekі de țeri, se vor кăфнда. Cum vom фабрика атăче drama saș еленă treкăтăлăi? ку ce vom тълмъчи istoria даку nu кăноаштем сфлетăл mortăлăi?... ce va нăтеа fi пропъșirea даку nu vom mi de unde аș pornit?... Че mințere nătem simđi noi, oștamiș пропъșirei, даку nu știm țărire аșптеi?... Че șoș de прінди vom fi даку лешдăм тоатă moușenirea пріндеаскă?..

Кълічеле манчелор, staxiile повділор, повестіле келарăлăi, prietășăлă điganășilor, окара mi захарăлă đăпănesei, grecească dăskăлăi, mi къле алте обичеърі mi kredințe каре s'aș đăs mi n'or mai veni, sint, legate k'o vîșăлă politikă mi morală obștească, istoria filosofikă a vremilor treкăte mi introđăkăia vremei noșe.

A. P.

СКРІСОРІ.

Н.Б. — Чине nu кăноаште пълчереа de a revede. în sinșprătatea кабинетăлăi seș, коrespondenцііле prietiniilor sei, ачеле foї арăнкате de ani întреци în фндăл zăși сълар mi каре кăпріндă adeseori атъте șăvenіре преціоасе!

În zăa din seri.ле ернii ачешtie am deskonperit кълева skrisorі a zăși prietin, om de răst mi de snipit, каре мă лăсе

de konfident epistolар în vreme че кр-
триера цериле челе маї фръмоасе а ле
Еброней; ачеле скрисопі интересанте în
маї мълте прівірі, ам хотърит а ле пь-
влика, фінд інкредінгат къ вор адіца до-
рінца прімельърімор фолоситоаре прін лъ-
меа чівілізатъ, ші вор демтента сьвені-
ріле ачелор каре аѣ авт порочіре а фаче
асеміне прімельърі.

Приетине!

Австрія — 184...

Дѣї скріѣ де ла Віена; днсъ нъ цї оїх фаче дес-
криера ачестей каніталіе а Австріей фінд къ, дн зїоа
де астьзі, еа есте маї віне кьноскьтъ де компатріоїї
нострі декът кіар каніталіа Молдовеї. Вреѣ нмаї
сѣї даѣ зн сѣат пріетінеск дн чеа че прівеште
релациїле кълърімор де ла пої къ знїї дін ванкерїї
де айче, ші сѣ те фереск де а пѣїї чеа че-ам пѣ-
їїт еѣ.

Пінтре кьноштингеле меле де ла Віена днсем-
насем къ Дл. П... ть дндеса фоарте мълт къ ві-
зітеле де вр'о кътева зіле. Ачест ванкер авеа нъс
де препелікар, ші міросісе къ авеам оарешї каре
сѣмъ де ванї пентрѣ тревзінгеле кълъріей меле.
Дн зрмаре, ел се днфьїшї неконтеніт ла отеллї
нде ерам, къ гсра плінъ де протестаїїї пріетіноасе,
пѣнъ че, дн сѣршїт, днї зїсе:

—Кът ешї де феріїт! ай сѣ везі фръмоасе церї!..
Аї сѣ кълърешїт мълтъ време?

—Дар;.. тревѣе чїнева сѣ кьноаскъ лъмеа, ть-
кар одатъ дн вісага са.

—Аї мълтъ дрентате.. днсъ, апропо: ешї пре-
гъїт пентрѣ ачеаста? ай тот че'її тревѣе ка сѣ фїї
лінішїт шї сѣ нъ ай алтъ грїїѣ декът де а гъндї ла
петречеріле дтале?

—Кред къ нъ'мї лїнсеште нїмїкъ. Пънга мї-е плї-
нъ; шї ам нъс ла кале ка сѣ'мї віе регълат венїтъ-
ріле опї не нде м'ашї гъсі.

—Към?. ай ванї дн пыхт къ дта?. Че грешалї!
нїме астьзі нъ кълъреште астьфел къчї с'ар пьне
дн рїзїк..

—Шї че фел, те пор, сѣ кълъреште астьзі?

—Къ скрисопі де кредит.

—Нам гъндїт ла аста; дар апої че невоїе де а
авеа скрисопі де кредит кънд аре чїнева ванї дн пыхт?

—Че невоїе?.. ласъ къ'ї мълт маї сірѣр, дар а-
пої, прін кїнъл ачеста, ай прїлеї де а фаче кьноштин-
да ванкерїлор каре поїѣ се'її фїе де маре адїстор.
Аскълтмъ, домнъл меѣ, шї хаї сѣ не пьнем ла
кале; кондіїїле че д'оїх фаче вор фї къ мълт фо-
лос пентрѣ дта.

—Сѣ vedem кондіїїле.

—Еатъ-ле; днї даї тоїї ванї дтале, шї еѣ, дн ло-
къл лор, днї даѣ о скрісоаре де кредит прін каре
веї пѣтѣ лза атъїї ванї къїї веї врої де ла пер-
соанеле ла каре еа те ва адреса, (пѣнъ ла soma
че мї'ї фї днкредінгат); фаръ де ачеастъ днлес-
пїре, веї прїїмі о довжндъ де 4 ла сѣтѣ пентрѣ а-
чеа сомъ.

—Фїе, домнъл меѣ; мжїнї оїх трече а касъ ла
дта; прегътемте скрісоареа дтале де кредит пентрѣ
о сомъ де 2000 галвїні.

—Бъкьрос; сжнт преа феріїт де а те пѣтѣ с.лїї..
А реведере.

Адоъ-зі ть дндрентаїс спре каса ванкерълїї меѣ,
днтовършїт де 20 де гронърі, кьпрїнзнд фїе-каре
къте 100 галвїні ванчї шї къ зїмїї. Домнъл П. ть
прїїмі къ брацелеле десїсе.

—Денъне сарчина аста, днї зїсе ел, дн ть-
нїле секретарълїї меѣ, шї днтръ де те одїхнемте
дн кабинет.

Зїкънд ачесте днї лъз ванїї дін тьнъл, шї'ї дете
знї амплїоїат ал сеѣ, шї апої днтръ къ мїне днтр'о
камеръ мїкъ.

Деасїе не ашезаръм не јълдърї, шї ванкеръл меѣ
днчепъ амї десѣшъра проспектл знїї дръм де фер
къ каї, о днтрепїндере поѣ дн каре длїї ера
акціонар, сѣтзїндсѣмъ ка нмаї декът сѣ ть с.лї-
јеск де ачел кїп де локомоїїе ла днтоарчереа mea
їн Вїена.

—Ла че тревъ! дї респонсеїс рїзънд; де есте
сѣ ть трагъ каїї, днї плаче маї віне сѣ мерг не
шоселїле обїчїнїсїте.

—Везі дта, днї зїсе ванкеръл кълърнд а ть кон-
вінѣе, не дръмъл пострѣ зн кал траѣе кът патрѣ.

—Ачеаста прівеште не каї. Днцелер фоарте віне
фолосъл че ле віне лор, дар нъ вѣд нїчї зн рездл-
лат фаворавїл пентрѣ мїне каре кълърешк пентрѣ
пъчереа mea.

— Ан сѡършит, respnse Дл: П.. кз пзднъ не-мълдемпире, дї фаче кзм цї-а плъчѣ; dar te дн-credinzez кз дрѡмѡл де фер кз каї este фoарте а-avantajos pentрѡ transportѡл мѡрфѡриѡр...

Ъitasem кз pentрѡ зн комерцiant колетѡл де мар-фѡ este чел де не зрмъ termin а апрецїриѡр sale.

Ан времеа ачѡаста ванїї меї sсna дн чѡеа камеръ; нѡ итїѡ pentрѡ че о таїникъ neliniшtipe мѡ фѡкк сѡ днтреpsmн де odatъ коворѡвїреа noastрѡ шї сѡ їes дїн кабинет. Банкерѡл мѡ зрмѡрї дн камера зн-де азїsem zингнїѡѡл галвїнѡр меї. Дї гѡсїїх пе nepoрoчїїї имперїалї арѡккадї грѡмадѡ днтр'ѡн чїс-ѡър, шї, пѡн'а нѡ апѡка ѡнкъ сѡ zїк зн квѡжнт, Дл. П.. sսsse амплoїatс.лї seѡ кѡтева ворѡе, дн лїмѡа ко-мерцїалъ, пе каре нѡ ле пѡтсїх днцелѡе, шї пе зрмъ, adpесzндсе кѡтръ мїне, дмї sսsse кз лїп-сескѡ 12 галвїнї дїн soma че'ї днcredingasem.

— Domнѡле, дї respнseїs кз мїраре, ачѡшї ванїї аѡ fost кзмплнїї шї нѡтерацїї кз mare дѡаре а-мїnte, шї нѡ pot днцелѡе кзм де сѡ гѡсеште а-чѡа лїпсѡ де 12 галвїнї; тоате грoнspїре ера deo-потрївѡ, кзпрїnzнд фїе-каре кѡте 100 галвїнї; прїн зрmare, тpeвse сѡ фїе 2000 дн капѡт.

— Сѡ vede кз te-аї грешїт кнд і-аї нѡмерат, кѡчї кзмпѡна, прекзм vezї, apatъ о скѡдере дн-semnatъ .. De вреї; сѡ маї черкѡм о datъ.

Ачѡастъ прoнзпере мѡ фѡкк сѡ гндеск кз кзм-пѡна dsale ар пѡтѣ сѡ арѡте о скѡдере ѡнкъ шї маї mare ла а тpeїa черкаре шї, вѡзндсмъ прїus дн калкпѡнъ, хотѡрїїх а перде ачѡї 12 галвїнї.

— Domнѡл меѡ, дї respнseїs; тpeвse сѡ те кped де време че мѡ asїrзpezї кѡ'ї аша. Фѡ'мї skpїsoa-rea де кpedїт дндатъ.

— Eat-o gata ..

Лѡзїх skpїsoarea дїн мѡна Domнѡлї П... шї е-шїїх коvїns кз ачѡї 12 галвїнї se dսsesepъ де sс-флетѡл стрѡмoшїлoр. Adoъ-zї плекѡїх дїн Bїena фѡ-рѡ а маї vedѣ пе мѡлт прїetїnosѡл банкѡр.

Пе дрѡм мѡ пѡсеїх а гндї serїos ла кpїoasa днтѡмларе де ла Bїena, шї кз кѡт мѡ дѡмзpїam азѡпра аdevѡрѡлї кз атѡт мѡ шї днrїїїam азѡпра валoрѡї хѡртїеї че аѡeam дн вѡзѡнар шї пе каре о плѡїsem, фѡрѡ вoе, 12 галвїнї; dar, дн сѡършит, дмї zїseїх sнpe мѡнrѡере: кз кз ачѡа мїкъ somъ кзмтpасem кзнoшїнда deoсeвїїлoр банкѡрї ла ка-ре ерам adpесat прїн skpїsoarea mea де кpedїт, шї кз аsemїне кзнoшїндї тpeвzнчїoase нѡ ера де desnpецїїт.

Фѡр'а авѣ nevoїe де ванї, мѡ днфѡѡїшѡїх ла чел днтѡїх банкѡр дїн чел днтѡїх oраш каре се гѡсї дн дрѡмѡл шеѡ; стѡпѡнѡл нѡ ера акасѡ. Sїїїt де а фа-че antikamerъ, петpекsїs маї бїне де зн чѡеas дн komпania а tot соїс.л де фїгзpї поchte каре аштенѡа ка шї mїне, фѡрѡ ка амплoїадїї сѡ ле фї вѡгнд де сеамъ. Аштенѡarea 'мї фѡ зѡдарнїкъ! ешїїх de-ако.ло кам sзпѡрат шї zїкѡндѡ'мї, tot sнpe мѡнrѡере: poate кз oїх фї маї фepїчїт дн алт oраш, шї voїх гѡсї пе стѡпѡнѡл кантоpеї!“

Ан аdevѡр, маї департе, дн нѡ итїѡ каре тѡрг, гѡсїїх пе знѡл дїн банкѡрїї днsemнатї дн skpїsoa-rea mea де кpedїт... Ел ера oкзпата аdаna пе кар-теа лѡї де sokotelї фpакцїа знсї кpѡїцар кз deчїma-ла знѡї centime, фѡр'а пѡтѣ днсѡ ка сѡ о skoatъ дн капѡт:

— Че doreшїї, domнѡл меѡ? мѡ днтpeвѡ банкѡрѡл.

— Am о skpїsoare де кpedїт кѡтръ dta; дї respнseїs.

— Днї тpeвseїe дндатъ ванїї?

— Ба... нѡ'ї гpавъ mare.

— Дақѡ'ї аша, domнїшoрѡле, бїне-воеште а венї мѡїнї, кѡчї акзм sжнт днскpїкат днтр'о sokoteалъ фoарте гpеа шї каре нѡ мѡ еартъ сѡ мѡ oкзп де dta.

Astъ datъ ерам jepтoїт знѡї фpакцїї де кpѡїцар шї знѡї deчїmale де centimъ. Днчensїs а перде реv-дареа шї хотѡрїїх амї skїmѡа такїка: onpїндсмъ дн алт oраш, днтрѡ ка о вoмѡъ дн кабинетѡл банкѡрѡ-лї де аco.ло, шї фак о svoaнъ аша де mare днкѡт тогї skpїїтoрїї, амплoїадїї, etc, вoлdesкѡ okїї ла mїне.

— Ѫnde'ї domнѡл Г?... днтpeв дн гѡра mare.

— Еѡ sжнт, domнѡл меѡ; дмї respнnde зн om зskat, скѡлндсе де пе jѡлц.

— Ванї! дѡмї ванї дндатъ, потрївїт skpїsopеї а-чешїї де кpedїт.

— Дї doreшїї кїар акзм?

— Кїар акзм, .. шї маї deгpавъ дақѡ сѡ poate.

Кpedeam сѡ'л днфoнд... dar, de'мпрoтївѡ, ел дмї jѡ-кѡ festa, днтpeвндсмъ де vroїam ванїї дн галвїнї саѡ дн monedъ де хѡртїе?

— Tot зна-мї este! дї respнseїs кз мѡндpїе.

Банкерѡл дмї dete галвїнї; dar че галвїнї!.. tot де-ачѡї каре пердѡ ла skїmъ. Sermanїї имперїалїї меї де ла Bїena! Чїне мѡ днmїнse сѡ мѡ desnapt де дѡншїї!

Ан сѡършит, ал чїнчїле лѡнъ дѡпъ поpнїреа mea дїн капиталїа Asstpїеї, sosїнд ла Ceneва, хотѡрїїх а мѡ desфаче де skpїsoarea mea де кpedїт прекзм

մի զկնոստիցեւ չե՛մի քիւլիսե ես, մի առա, քը-
շնդ չիկէ օ սօմէ յոսեմնա՛նք ներք սկիւնչա եւ յո
բանի, մէ զհսիս կէ ջրմէօարեա կոնկլաւիէ :

Ըսեմ 2000 զալնի կէ չիւլի ջոնի նեկնօսկէ կա-
քե աւեա մարե նեօիւ զե ճիւնի մի, յո քրեմե զե 5
ալնի կէ ել սքեկլաւե աւեա սօմէ յո ֆօլօսա սե՛ժ,
քըճսեմ մա՛յ քիւն զե 50 զալնի յո սկիւնչի, զօ-
քաւչի, եսկոտի մի ալե մանիւկալի քաքերսի, ա-
ֆարձ զե ճեւիլչերեա չե աքսեմ ա ֆաչե կնօստիւնչա
օ օ մալքիմե զե չարաֆի աքնիւնի սքե մաքէ զե քաքերի.

Ճո աւեւր կնօսկէ զե տոլի կէլտօրի չիւ: կէ չիւ
սե քիւնե յո ճրսմ տրեւիւ սէ չօլքրեաքէ օ սօմէ օարե
քարե ներք տալարի. ֆերիւիտ քարե քօառե սքիւնա կա միւն
նքա՛մի կէ քարչե զե 2¹/₂ յո սէլէ! S..

ՃՆ ՏԱԼՈՆ ընդ ԻԱՅԻ.

Ն.Բ.—Տչեքե ջրմէօարե սե ներքէ յոտր՛ն յո սալօն
եւերանտ, մարե, յոնօքօիտ կէ տօտ ճեկսլ քարի-
սիան; յոմինա աքրիտէ ա քօլիքանքօքօք զե քրօնչ
սե քեարսէ նե զեօսեքիտե զրքե զե ճամե մի կա-
քալերի յո տալեռե զե քալ; ջո օրքեռք արմօ-
նիօ սե քրեքեւստե ա սքնա կօնքրճանչալ չեւ
քօ՞ կօմնս նե արիւնե ճիւն օքերա Երօքալօք.

ՏՉԵՆԱ. Ի.

Ըօ՞ ճամե նե օ կաքալե, յո քնճալ սալօնչի: ջոն ճիւն
եւե, քաճանք չե ա՞՞ ֆօստ օճիւնօարք ֆրստօաք; չեւեալտէ, յոնքրէ,
քըրիւնե մի ճեւալ զե նեքիւնօքալէ չիկէ. Չեա ճիւնչիս քօարք օ
քօքիւնե զե կալիօնե քիւնիւնի; չեա ալ ճօլե օ քօքիւնե զե կրեք տրա-
ճաֆիւրի՞ կէ քեքերի աւե.

ՐՕԿԻԱ զե ԿԱԿԻՓԵ.

Կքմ ա՛յ ներքէտ ալալտաքարէ յո աճնարեա ճօաննե՛յ Ա՞?

ՐՕԿԻԱ զե ԿՐԵՍ.

Կէտ սե քօառե զե քիւն; ալն յիւկալտ նքն յո տրե՛յ չեաքրի.

ՐՕԿԻԱ զե ԿԱԿԻՓԵ.

Է՞՞ ն՛ալ միւնիտ աճնարեա քալքեւնէ... Էրա քրեա քիւնչէ
ալեքեւնչիւրէ... նքա՛մի յիւնքնեաւսա մեա ճիւն կալնիսիա.

ՐՕԿԻԱ զե ԿՐԵՍ.

Տէ սօառե; յոնքն ե՞՞, ճօաննա մեա, նք կալտ յոտր՛ն

քալ ճեկէտ ներքերե, մի նք չեր ալա ճեկէտ սէ ալ
կաքալերի քալքեւնի ներք յիւկ.

ՐՕԿԻԱ զե ԿԱԿԻՓԵ, (քիւնիւն)

Մի մա՛յ ալես նե քրքալ ճալե, արիօտանչա... Նք՛ի ալա ?

ՐՕԿԻԱ զե ԿՐԵՍ, (քալքրեւնճսե)

Արիօտանչա?... քրքալ մե՞՞?... Ներք չե մա՛յ ա-
լես ել?...

ՐՕԿԻԱ զե ԿԱԿԻՓԵ, (քէ զալս քրիւնեք)

Աքնալտէտէ, ճրարա մեա; միւն կէտե յիւքեք, մի կրե՞
կէ նք տե՛ի սքիւրա զե չեւե չե յիւնօն սքիւնե, ներք կէ
եւսի օ ներքօանք զե սքիւրիտ, զե մի չիկէ ֆօարտե յո-
նքրէ... Ըսեա յոնքեա ա քօքիւնե զե ճա, մի աւեաւսա մէ
մէքնեքտե կէտ նք՛իւն յոտ մէրքիսի... Երքալ ճալե օ
քիւրօք զե միւնե, մի նք՛ալ սօքօտ սէ ֆիւն յո տարե զե ա
սիւնչի քրե-օճալտ կէտե արե օքիւնչիս ա յոնքիւրա ճիւն զրք...
Է՞՞ յո կնօսկէ...

ՐՕԿԻԱ զե ԿՐԵՍ.

Մի կնօստի?... կքմ ?

ՐՕԿԻԱ զե ԿԱԿԻՓԵ, (քօքօքն օքիւն)

Ա՞՞ չերկալտ սէ՛մի ֆաքէ կքրե... ճար յո՛ալ ալալտ յո
քիս, մի զե ալքալե...

ՐՕԿԻԱ զե ԿՐԵՍ, (յոն քարտե, քիւնիւն)

Մի զե ալքալե, ճրարա մեա, յոնի քարե քիւն մի ֆալի
մօրալալտ օքտօրա... (քալքրեւնճսե) Քարճօ... մէ ճեկ սէ
չիկ սեարա քննք Ըօաննե՛յ Բ. քարե ա՞՞ սօսիտ.

(Տե յոնքնք քօքիւնե զե կալիօնե մի սե յոնքրեանք կէտէ ջոն
քնի սալօն կէտրալնիկ ջոնե սե յոնքրեանքե կէ ջոն Արիօտանտ սքրե-
լքիւրօք սքե ջոնֆօրմա սա աքրիւն).

ԱՐԻՕԿԱՆՅԱԼ

Տքրէտ մէքնա, քերիւնօարք;... եւսի ֆրստօ: սէ յոն ալե
սեարք կա օ չիւն... Երե՛յ սէ յիւնքնք չեւ յոնչիս կօն-
քրճանչ յոնքրեւնչ ?

ՐՕԿԻԱ զե ԿՐԵՍ.

Նք սե քօառե, քերիւնօքրալե, կէլ յիւկ կէ ճօաննալ Ը.;
յոնքնք ճաքն յո՛ալ ճամբ, ճալե զե քօտեւստե նե ճօաննա
չեա կէ քօքիւնե քիւնիւնի քարե յոնի քրօքեւստե մալալտ քիւն.
(սե ճեւքրեալտէ քիւննք կէ մալքեւստե).

ԱՐԻՕԿԱՆՅԱԼ, (քօսօմօքիւնճսե)

Չե յոնքրեանքե ալա ?... Ըլ Ը. յիւնօքն տօտե կօն-
քրճանքե չեւե ճիւնչիս կէ քերիւնօարա!... Նք՛մի քրեա
քալե... նք... նիւն ճեկնք.

(Տե ալքօնե զե քրքալտէ քերիւնօարե, յոնքր սքօլիտ, ֆօար-
տե յոնքրիւն ճեկնք ս՛ա՞՞ յոնքրալտ մի քարե սէ յոնքրիւն, կա օ

sentinelă, lângă şta salonului pentru ca să poată scrieri
cu oăi toate pasările nevestii sale).

АГИОТАНТЪЛ, (dândă-i mîna)

Че аї, вере, de stai аша не гъндэри?.. Ци s'ащ
днекат коръвиіе?

БЪРБАТЪЛ, (ку глас дъндэmit)

N'am nimicъ.

АГИОТАНТЪЛ.

Ба, аї... te vezi de не фаць къ'ци наре рѣщ de чева.

БЪРБАТЪЛ, (mirândăse)

Mie?. de че сь'ми паръ рѣщ?

АГИОТАНТЪЛ, (ду тайнъ)

Pentru кь вершоара цюакъ tot de-азна чел дн-
тъіх конръдану кь D.

БЪРБАТЪЛ, (boldind oăi)

Ба кь сь zici.. N'am vârat de seamă пп'акът.

АГИОТАНТЪЛ.

Xmmm!. вере!. нъ'ми плаче, нъ'ми плаче!.. Д! D..

БЪРБАТЪЛ, (interzândă-mi ărsntea)

Nă pot сь'л съфер пар'къ-ї о мѣскъ дешинатъ.

АГИОТАНТЪЛ.

Мѣскъ.. мѣскъ; dar ştie сь възвѣаскъ фръмос
ла зрекіе damelor. Іе сама, вере, іе сама віне...

(Бърбатъл, рош ка зп вѣжор дѣвовоцит, дшї катъ nevesta din
salon şі, neşrind'о, се рънеде не зрѣта еї, дн време че А-
giotantъл се апроіе de dama каре поартъ рокие de katiёе
vişinie)

РОКІА de КАТИФЕ, (foarte graţioasă)

Şnde-oăх scrie кь 'ци mai адъчи aminte de prie-
tine şі кь te апроіи de еле..

АГИОТАНТЪЛ.

Doamna mea, am аvut tot de-азна de mare пгъ-
чере а мъ гъсі дн компания dtale şі dar...

РОКІА de КАТИФЕ, (iste)

Şi dar виї сь мъ пофешї ла чел dintъіх кон-
trъdanу?.. priimesk кь mare мѣлцеміре. (фъкѣнд лок
не канане), Ізнете лънгъ mine кь ам сь'ци ворвѣск
мѣлте...

АГИОТАНТЪЛ, (дн parte)

Am пъцит'о.

(Se пзне не канане, фъръ вое, шї дн време че рокиа de
katiёе дї дншїрѣ о mălţime de vorbe мѣгълітоаре, ел се по-
somoreşte кь атѣт mai мѣлт кь зъреште mai departe не ве-
ршоара дѣ каре, okind'л кь коада okiёлї, се фаце кь а-
скѣлѣ кь мѣлѣ пгъчере complimentele че'ї adresează dom-
nă D.: — Лънгъ şta salonului, в зр ватъ л дшї мѣлѣкк о
măsteаць, шї арѣкк асъпра дѣ D.. фълперътоаре кьзътѣри.)

(ва зрѣта)

Poesie.

КАВАЛЕРЪЛ шї ФЛОТЪРЪЛ.

I.

О алѣ фѣціоаръ не вале de munte,
Ла рече пѣрѣщ,
Адащ фгаріс-ї кь stemă не фрънте,
Кь аэр не фрѣщ.

О рощ de лакрїмї скънтее не фаць,
Не роze шї крїн;
Kosiца-ї rizindă, флотънд се ресфаць
De астръ lin.

Кь оăи дн şnda че трече şuşmoaş,
Biseащ тѣкѣнд;
Іар калъ-ї привеште не Doamna-ї фръмоашъ
Че-о vede пгънгѣнд.

E timpъл кѣнд zioa şі змѣреде mşte
Не нїскѣрї се јокѣ;
Іар вѣлѣ 'ноатъ дн валѣрї тѣкѣте
De змѣрѣ шї фок.

Atънче din змѣре о змѣрѣ s'аратъ,
Şn jъne ostаш;
Ел плеакъ цѣнѣкшї, ла timida фатъ
Кѣтѣнд фрѣгълаш:

„O! алѣ реціп! тѣ ешї graţioasă
Ka bisă din ziori
Че скѣтѣрѣ дѣлче не-о фрънте змѣроашъ
Arina-ї de флорї.

„Kînd oki-mî vîzîrî la cea de 'ntîis oarî
 Ал тѣѣ кпн фръмос,
 Mî-сраî крпоскѣтъ, о! дѣлче фечіоаръ!
 О! bis grațios!

„Къ хора de vîsîrî voîos легънатъ
 Пе каръ 'нфлоріт,
 Съ степці de пльпс oki-mî маî мълт de о datъ
 Ла mine-аî venit.

„Ка 'n vîsele-ачеле vîn'шî азî de мѣ 'мвatz
 De дѣлче амор!“
 Ел зиче шî фаца-î de лакрпмî роѣatz
 Еспрпмъ-ал лѣî дор.

„Ачесте кзвпnte фечіоара зîмптъ
 Ромî тпнерел;
 Distrактъ, ресфадъ кз мъпа 'нфлорптъ
 Ал еî кълшел.

„Нъ, нъ; нпчî о datъ!...“ ea зиче п'шмоаръ
 Пе кал s'арънка,
 Îар калъ-î прпн поante, ка вълтрп че збоа рѣ,
 Voîos пnota!

II.

„Strîne! шtîs toate секретеле тале!“
 Мî зиче сзърънд
 Ъп флѣтър de азр кз мпчî арптеле
 Цпгаш шî пльпънд.

„Пе-о розъ 'нфлорптъ апроане de тпне
 Dormîam легънат,
 Кънд ворвеле тале треръnte 'n sзsnîne
 Din somn m'аѣ скълат,

„Еа нъ te îзвенте, sermane strîne!
 Дар, тревзî se морî?
 Маî впне о зîтъ; фъ, фрате, ка mine
 Кз дѣлчеле флорî.

„Подî зпкъ зъ аелî атътеа фечіоаре
 Кз sînzл de крпн.
 Че нъ маî se 'нтоарче, е омъл че моаре
 Sermane strîn!

— Тачî, флѣтѣре d'азр! зпика пльчере
 Че pot маî авса,
 De astъzî дп лъме-î se мор de дѣрѣре,
 Se мор pentръ ea.

— „Дар поате, sermane! ea дпсамî респънде
 Ла тѣпъръдî дор,
 Adese фемсеа îзвенте m'аскънде
 Ал îнпмî-амор.

„Oprente dar dorъdî; апроане de sîne
 Еѣ мерг а пъндî,
 Пе розеле фецѣî, пе-ал еî дѣлчî sзsnîne
 Voîs шtî а четî.“

III.

„Strîne! те скоалъ мî dste дндatz
 Къчî емтî ашtentat.
 Bezî гъра mea-î зпкъ кз драг парфъзмatz
 De-ал еî зърstat.

„Ла драгъл тѣѣ нъме респърî тпнереле
 Пе фръnte-î пъштеаѣ.
 Bezî m'арпна'mî здъ de дѣлчî лъкрпмеле
 Че'n цене-î ардеаѣ.

„Дар впъз кз mine; дп валеа 'нфлорптъ
 Е алвъл еî корт...“
 Îар тѣпъръл таче ла вестеа дорптъ,
 Къчî ел ера морт!

D. Болintineанъ.

Ректiфикацiе.

Дп артпколъл Жърналпзмъл Ромън пвълпкат дп нъмерпеле 4, 5 шî 6 а Ромънпелî Литераре, s'аѣ тпнърптъ кз Жърналъл Бъковпна аѣ fost пвълпкат de емпграцпî din Молдова. Ачестаeste о неексактптъдъ провенптъ дпн скъпаре de vedere а кътева кзвпnte а манъскрпсълъл. Адевърацпî редакторп а ачестелî фол аѣ fost длор фрацпî Георгп шî Александръ Хърмъзакп; фразъл дар тревзпе зъ се четеаскъ прекъм аѣ fost компъс, адпкъ: Бъковпна редпгатъ de фрацпî Г: шî А: Хърмъзакп, авънд de колабораторп пре емпграцпî. etc.

De шî дп ачесташî артпкол а жърналпзмълъл, ла конкълзпа кърпнсъ дп нъмеръл дпн 6 Феврар, ам а-прецпат, дъпъ кзвпнцъ, талантъл Длор фрацпî Хърмъзакп, дпскрппндъле нъмеле, прекъм шî мерптъ, дп ржндъл днтълор пвълпчпстп а Ромънлор, totъшî сжнт датор адевърълъл а фаче шî ачестъ ректпфикацпе.

M. K.